

Lietuvos SOLVIT centras **2023 M. VEIKLOS ATASKAITA**

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų grupė

Gedimino pr. 38, Vilnius
+ 370 690 16 835
+ 370 660 74 846

el. p. solvit@eimin.lt
eimin.lrv.lt/solvit

TURINYS

1. KAIP SOLVIT VEIKIA?	3
2. LIETUVOS RESPUBLIKOS SOLVIT CENTRO STATISTIKA	4
3. LIETUVOS SOLVIT CENTRO BYLŲ IŠSPRENDIMO EFEKTYVUMAS	6
4. LIETUVOS SOLVIT CENTRO SKUNDŲ PROBLEMINĖS SRITYS	7
5. 2023 METŲ LIETUVOS SOLVIT CENTRO SĖKMĖS ISTORIJS	8

1. KAIP SOLVIT VEIKIA?

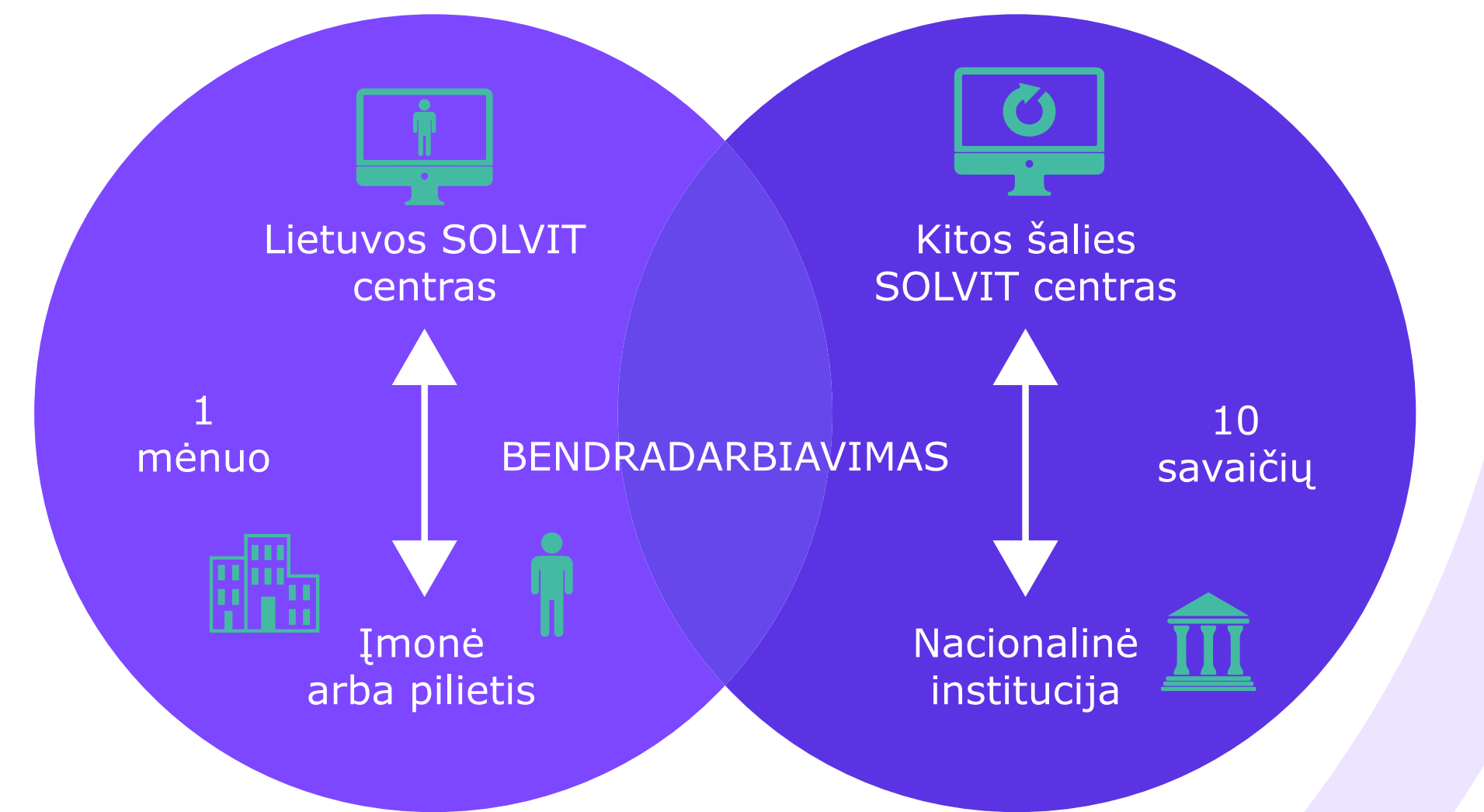
Europos Sąjungos (toliau – ES) vidaus rinka atveria daugybę galimybių asmenims, norintiems gyventi ir dirbti kitoje valstybėje narėje, ir įmonėms, norinčioms išplėsti savo rinkų ribas. Tačiau jei valdžios institucijos nesivadovauja ES teisės nuostatomis, neišvengiamai kyla problemų, kurios trukdo ES piliečiams ir verslui pasinaudoti visais vidaus rinkos teikiamais privalumais. Todėl 2002 m. tokioms tarpvalstybinėms problemoms spręsti Europos Komisija sukūrė specialų įrankį – SOLVIT. Šią paslaugą piliečiams ir įmonėms teikia ES šalių nacionalinės institucijos, o konkrečiai Lietuvoje – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija.

SOLVIT tinklas nagrinėja ES piliečių ir įmonių skundus, kai jie susiduria su problemomis, kylančiomis dėl kitų ES valstybių narių, taip pat Norvegijos, Islandijos ir Lichtenšteino valdžios institucijų neteisingo ES teisės aktų taikymo. SOLVIT paslaugos – nemokamos, o neformalus veikimo būdas padeda ES piliečiams ir įmonėms rasti greitus ir praktiškus sprendimus. Visi SOLVIT centrai dirba kartu naudodami Europos Komisijos internetinę duomenų bazę. SOLVIT veikimo principai išdėstyti Komisijos rekomendacijoje 2013/461/ES.

SOLVIT vaidmuo ir reikšmė dar labiau išaugo nuo 2020 m. balandžio 19 d. pradėjus taikyti 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 2019/515 dėl kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamų prekių abipusio pripažinimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 764/2008 (toliau – Reglamentas), kuriame įtvirtintas abipusio pripažinimo principas ir galimybė ūkio subjektams pasinaudoti papildoma problemų sprendimo procedūra, siekiant pašalinti kliūtis laisvam prekių judėjimui ES vidaus rinkoje. Remdamasis minėtu Reglamentu, ES ekonominės veiklos vykdytojas gali savo valstybės narės SOLVIT centrui apskųsti institucijos administracinį sprendimą neleisti ar riboti prekių patekimą į rinką – t. y. Reglamento 8 straipsnyje nustatyta speciali procedūra dalyvaujant Europos Komisijai per SOLVIT priemonę, kai administracinis sprendimas susijęs su laisvu prekių judėjimu Europos Sąjungoje ir, jei ūkio subjektas patiria atitinkamų problemų susijusių su sprendimu, kai ūkio subjektų atžvilgiu priimami nepalankūs nacionaliniai administraciniai sprendimai. Tokio mechanizmo rezultatas, kad per SOLVIT įrankį neformaliai apskųstą nacionalinį

administracinį sprendimą vertina Europos Komisija ir pateikia dėl jo nuomonę. Ši nuomonė teikiama atitinkamam ūkio subjektui, dėl kurio buvo priimtas administracinis sprendimas, ir atitinkamoms kompetentingoms institucijoms (viešojo administravimo subjektui, priėmusiam administracinį sprendimą) per atitinkamą SOLVIT centrą. Į minėtą Europos Komisijos nuomonę viešojo administravimo subjektas privalo atsižvelgti.

Daugiau informacijos apie SOLVIT centrą – [čia](#).

2. LIETUVOS SOLVIT CENTRO STATISTIKA

Visi Lietuvos SOLVIT centre gaunami skundai yra nagrinėjami pagal SOLVIT bylų nagrinėjimo taisykles, nustatytas 2013 m. rugsėjo 17 d. Europos Komisijos rekomendacijoje dėl SOLVIT principų. 2023 m. Lietuvos SOLVIT centre išnagrinėta **60 skundų** (palyginti 2023 m., išnagrinėti 48 skundai). Daugiau nei pusėje šių atvejų (37 skunduose) buvo nustatytas galimas ES teisės pažeidimas (SOLVIT kompetencijos bylos) ir problemos buvo sprendžiamos pagal SOLVIT bylų nagrinėjimo taisykles, likę 23 skundai buvo išnagrinėti ir atmesti, nenustačius ES teisės pažeidimo, arba juos atsisakyta nagrinėti kaip nepatenkančius į SOLVIT kompetenciją.

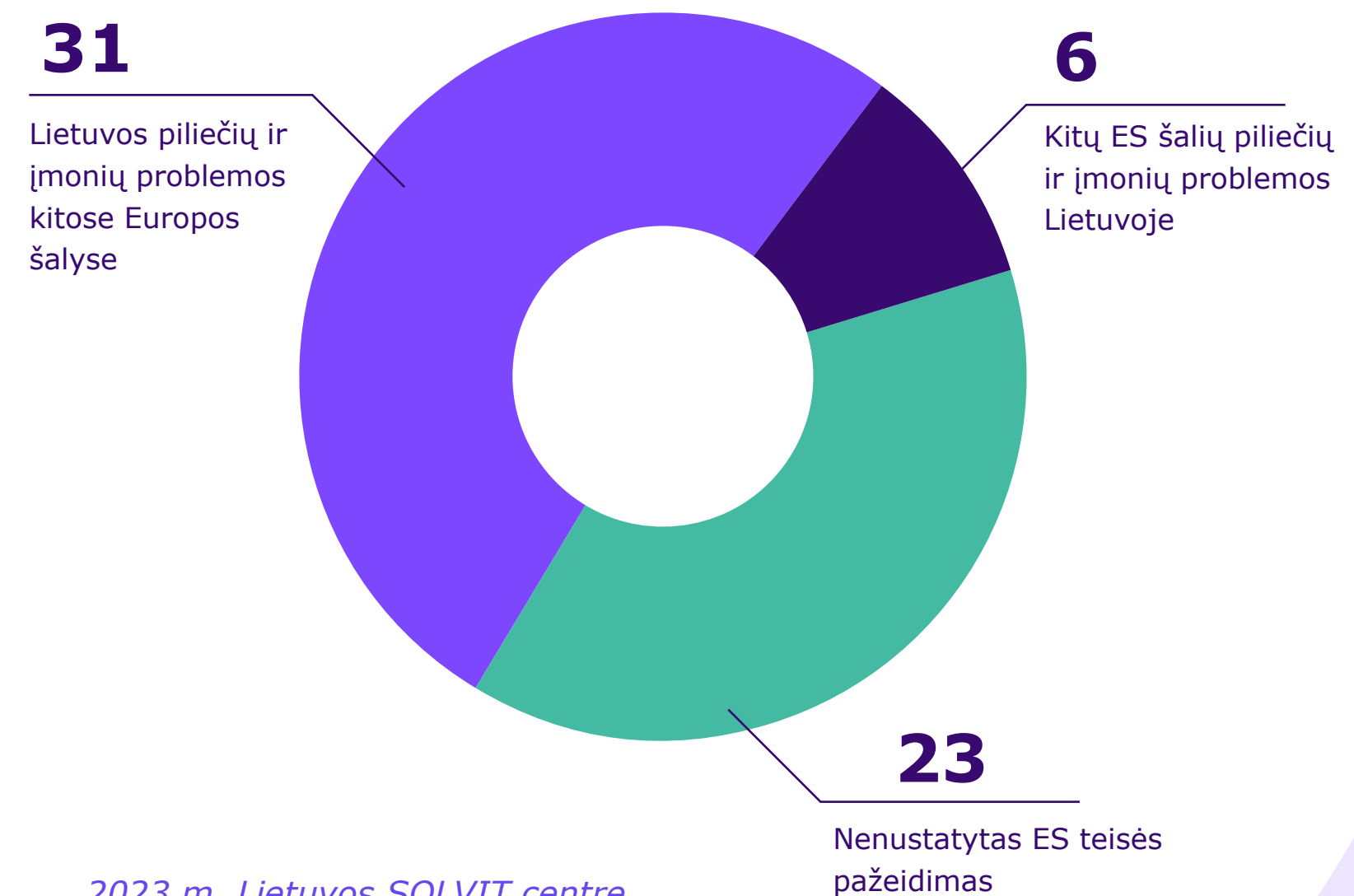
Lietuvos SOLVIT centre atliekant gauto skundo analizę, pirmiausia vertinama, ar skundas priklauso SOLVIT kompetencijai, atliekama problemos teisinė analizė, konsultuojamasi su atitinkamų sričių kompetentingomis institucijomis ir ekspertais. Tuo atveju, kai nenustatomas ES teisės pažeidimas ir skundas atmetamas, pareiškėjui visada išaiškinamas ES ar nacionalinės teisės taikymas jo individualiu atveju ir pasiūlomas geriausias alternatyvus SOLVIT įrankiui problemos sprendimo būdas.

2023 metais Lietuvos SOLVIT centras, bendradarbiaudamas su kitų Europos Sąjungos valstybių SOLVIT centrais, iš viso nagrinėjo 37 skundus, kuriuose nustatytas galimas ES teisės pažeidimas: iš jų **31 SOLVIT kompetencijos bylą** dėl problemų, kurios kilo Lietuvos piliečiams ir įmonėms kitose Europos šalyse, ir **6 SOLVIT kompetencijos bylas** dėl Lietuvos institucijų sprendimų, galimai pažeidžiančių ES teisę (skundai, gauti iš kitų ES valstybių asmenų ir verslo subjektų).

Per pastaruosius 5 metus Lietuvos Respublikos SOLVIT gautų bylų skaičiaus pokytis išlieka stabilus – vidutiniškai apie 55 skundai per metus.

Analizuojant 2023 m. Lietuvos SOLVIT centre spęstų piliečių ir įmonių galimų ES teisės pažeidimų teritorinį pasiskirstymą, nustatyta, kad jos buvo susijusios su **10 skirtingų ES valstybių narių institucijų** sprendimais ar veiksmis. 2023 m. daugiausia **SOLVIT kompetencijos bylų** Lietuvos SOLVIT centras gavo dėl Švedijos (13 bylų) ir Prancūzijos

(8 bylos) institucijų priimtų sprendimų ar atliktų veiksmų. Dėl kitų šalių buvo gauta po 1 ar 2 bylas: Airija – 2 bylos, Nyderlandai – 2 bylos, Austrija – 1 byla, Malta – 1 byla, Italija – 1 byla, Ispanija – 1 byla, Lenkija – 1 byla, Portugalija – 1 byla.

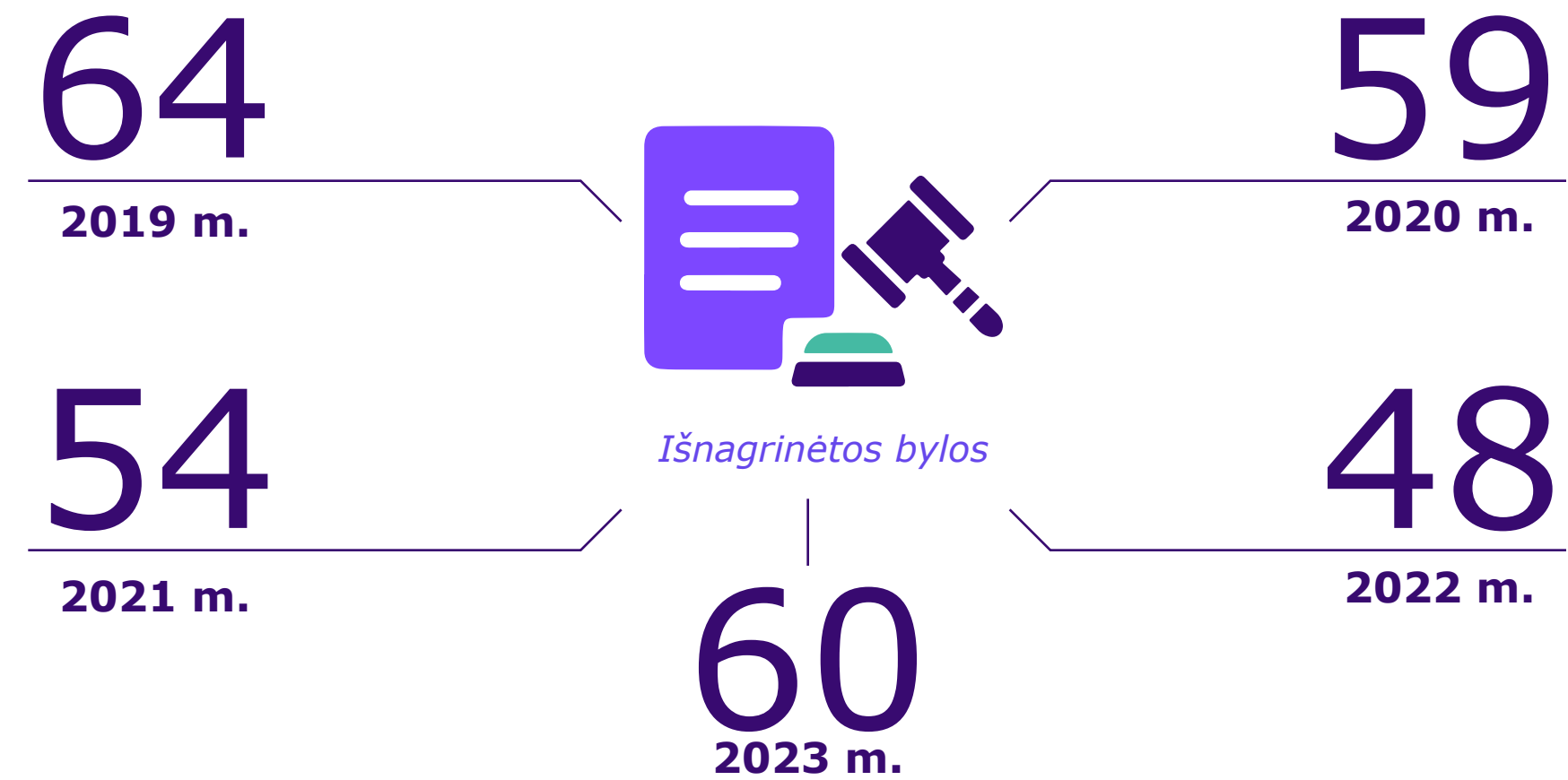

2023 m. Lietuvos SOLVIT centre nagrinėti skundai

Lietuvos SOLVIT centro gautų skundų skaičius

Analizuojant 2023 m. Lietuvos SOLVIT centre spręstų galimų ES teisės pažeidimų pasiskirstymą pagal pažeistų teisių subjektus (piliečių ar įmonių), 2023 m. Lietuvos SOLVIT centre buvo gautas iš piliečių ir įmonių vienodas skundų skaičius – po 30 skundų, iš kurių išsamiai nagrinėtos buvo 26 bylos. Manome, kad šis pokytis įvyko dėl šiais metais vykdytų Lietuvos SOLVIT centro viešinimo veiklų ir didesnio SOLVIT įrankio žinomumo tarp verslo subjektų (įmonių).

Lietuvos SOLVIT centre išnagrinėtose verslo bylose dominavo bylos, susijusios su transportu (66 proc.), mokesčiais (20 proc.), informacijos gavimu (10 proc.) ir socialine apsauga (4 proc.).

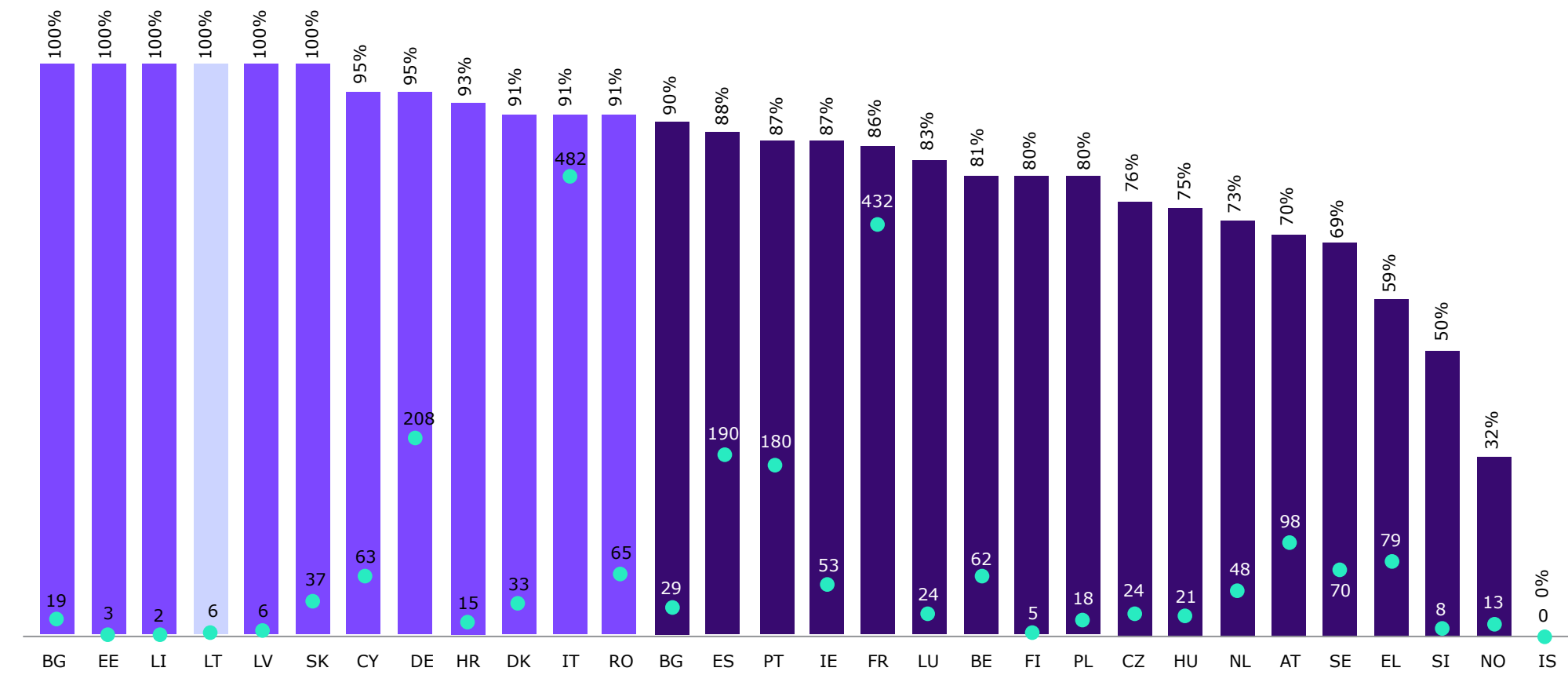

3. LIETUVOS SOLVIT CENTRO BYLŲ IŠSPRENDIMO EFEKTYVUMAS

2023 m. Lietuvos SOLVIT centre buvo nagrinėtos **6 SOLVIT kompetencijos bylos** dėl galimai neteisėtų Lietuvos institucijų priimtų sprendimų ar veiksmų. Iš kurių 5 bylos buvo pateiktos piliečių ir susijusios su socialinės apsaugos, laisvo asmenų judėjimo ir mokesčių sritimis ir 1 byla buvo pateikta verslo subjekto, kuri buvo susijusi su socialinės apsaugos sritimi. Penkiose iš šių bylų Lietuvos SOLVIT centras nenustatė ES teisės pažeidimo. Vienoje byloje buvo nustatytas netinkamas ES teisės taikymas, tačiau institucija bendradarbiavo su Lietuvos SOLVIT centru ir ėmėsi veiksmų, siekdama išspręsti pareiškėjo problemą. **Todėl Lietuvos SOLVIT centro bylų išsprendimo efektyvumas 2023 metais buvo 100 proc.** Lietuvos SOLVIT centras buvo vienas iš 6 visų ES valstybių SOLVIT centrų (iš viso yra 30 centrų), kuris pasiekė tokį efektyvumą, sprenddamas bylas, susijusias su jų šalies institucijomis.

Kiti SOLVIT centrai, sprenddami Lietuvos piliečių ir įmonių problemas, susijusias su kitos šalies institucijomis, pasiekė bylų išsprendimo efektyvumą – **65,3 procento**. Didžiojoje dalyje bylų, padedant SOLVIT, institucijos, kuriomis buvo skundžiamasi, pakeitė savo sprendimus pareiškėjų naudai arba buvo išaiškinta, kad institucijų priimti sprendimai atitinka ES teisę. Likusios bylos (9 iš 31) baigtos neišsprendus pareiškėjo problemos, t. y. nepavykus įtikinti kitų Europos valstybių institucijų pakeisti ES teisės neatitinkančius sprendimus.

Visame SOLVIT tinkle 2023 m. bylų išsprendimo efektyvumas siekė **88,25 proc.**

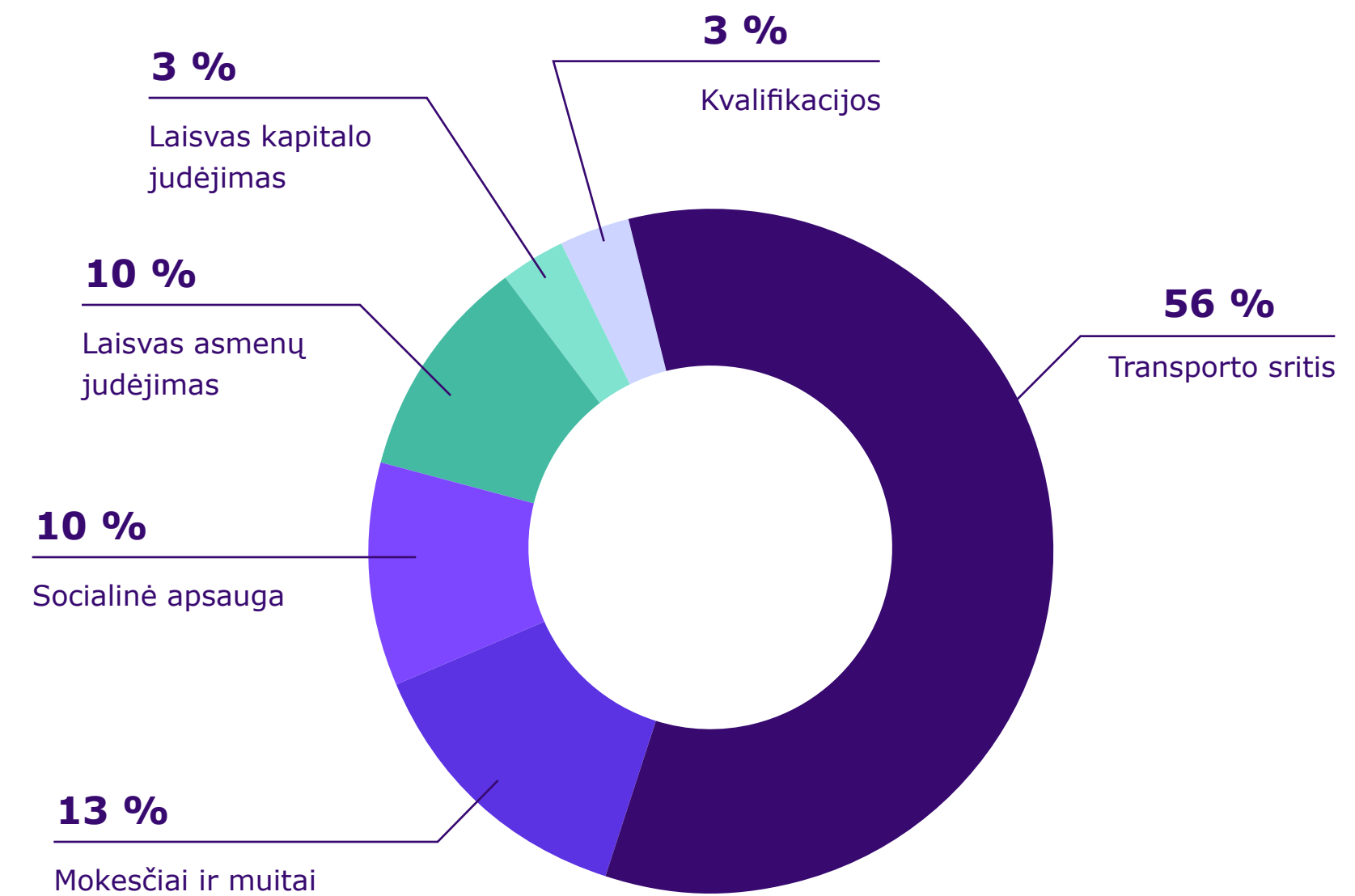
Visų SOLVIT centrų bylų išsprendžiamumo efektyvumas

● Bylų skaičius

4. LIETUVOS SOLVIT CENTRO SKUNDŲ PROBLEMINĖS SRITYS

2023 m. daugiausia Lietuvos SOLVIT centro kompetencijos bylų (**56 proc. visų bylų**) buvo susijusios **su transporto sritimi** (dėl baudų, skirtų tolimųjų reisų vairuotojams), antroje vietoje buvo bylos, susijusios **su mokesčių susigražinimu** (13 proc. visų bylų), o **laisvo asmenų judėjimo sritis** (t. y. vizų, leidimų gyventi išdavimo, gyvenamosios vietos registravimo kl.) ir **socialinės apsaugos sritis** pasidalijo trečiąją vietą (po 10 proc. visų bylų).

2023 m. visuose ES šalių SOLVIT tinkluose dominavo bylos **socialinės apsaugos srityje**, kurios sudarė 67 proc. visų nagrinėtų bylų. Antrą vietą užėmė bylos dėl **laisvo asmenų judėjimo ribojimų** (15 proc.), o trečioje vietoje – bylos, susijusios su **transporto sritimi** (5,4 proc.).

2023 m. SOLVIT bylų problemų sritys

5. 2023 METŲ LIETUVOS SOLVIT CENTRO SĖKMĖS ISTORIJS

Sėkmės istorijos įrodo, kad net neformaliu būdu sprendžiant problemas dėl netinkamo ES teisės taikymo, galima pasiekti gerų rezultatų, siekiant užkirsti kelią ES teisės pažeidimams ateityje bei efektyviai apginti ES piliečių ir įmonių teises.

Lietuvos piliečiui buvo gražintas PVM mokestis už naują automobilį

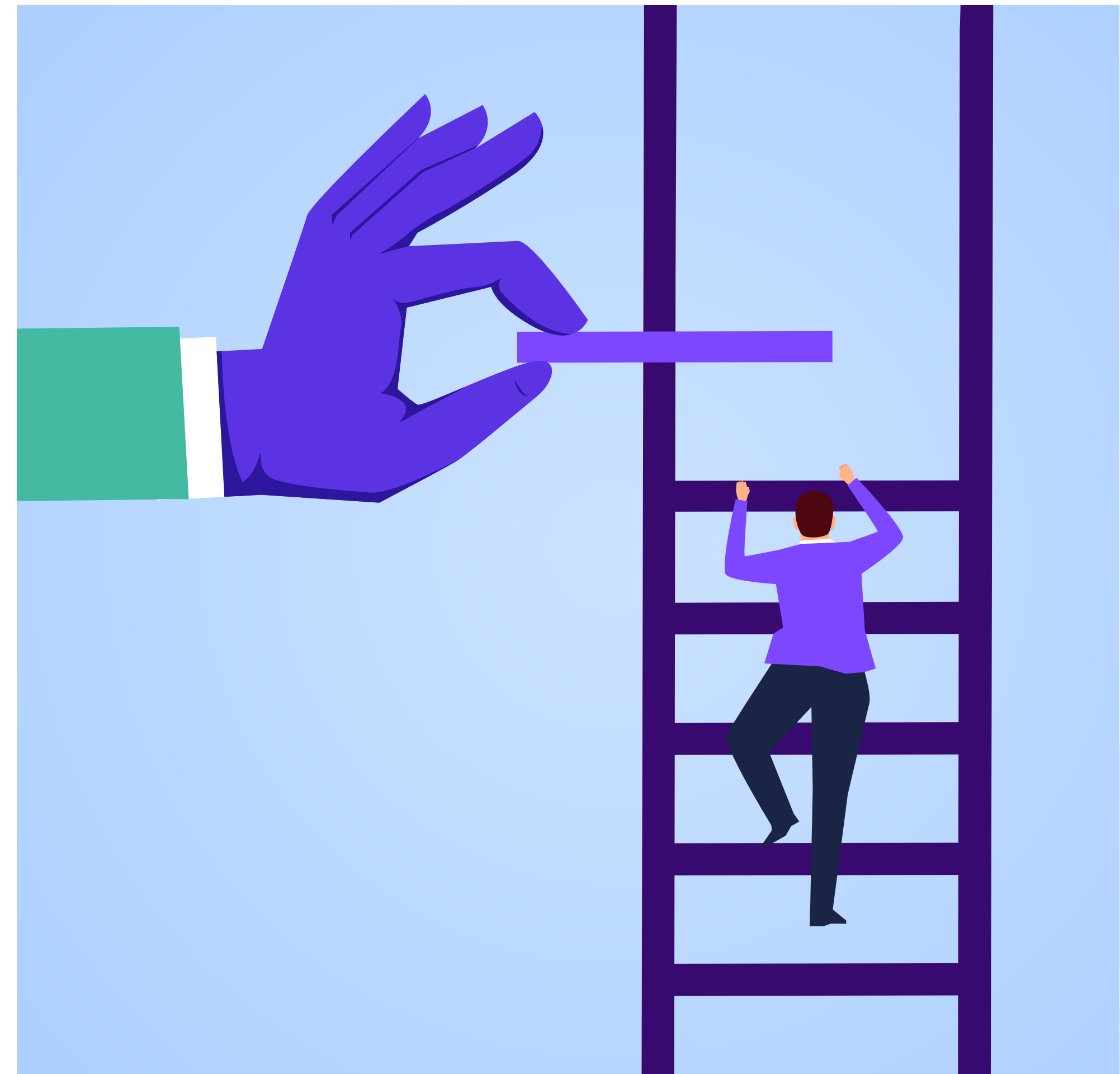
Lietuvos Respublikos pilietis, gyvenęs Danijoje, nusipirko naują automobilį. Nepaėjęs 6 mėnesiams nuo naujo automobilio įsigijimo, pilietis grįžo į Lietuvą ir ten perregistravo automobilį. Lietuvos valstybinė mokesčių inspekcija piliečio paprašė sumokėti PVM mokestį, nes automobilis buvo laikytinas nauju. Lietuvos institucija informavo pilietį, kad jis PVM mokestį galės susigrąžinti iš Danijos. Tačiau Danijos institucijos atsisakė piliečiui gražinti PVM mokestį, nes, jų nuomone, automobilis nebuvo parduotas ir savininkas nepasikeitė.

Po SOLVIT įsitraukimo Lietuvos valstybinė mokesčių inspekcija gražino Lietuvos piliečiui PVM mokestį.

Lietuvos įmonei buvo suteikta informacija iš Italijos teisėsaugos institucijų

Lietuvos įmonei patyrus nusikalstamus veiksmus Italijoje, Italijos teisėsaugos institucijos nesuteikė reikiamos informacijos apie vykdomus tyrimus. Italijos institucijos neatsakė į elektroninius laiškus ir siųstus raštus jau keletą metų.

Po SOLVIT įsitraukimo Italijos teisėsaugos institucijos suteikė reikiamą informaciją apie vykdomus tyrimus dėl įmonės patirto nusikaltimo.

Lietuvos įmonei sutvarkyti dokumentai dėl mokesčių susigrąžinimo Maltoje

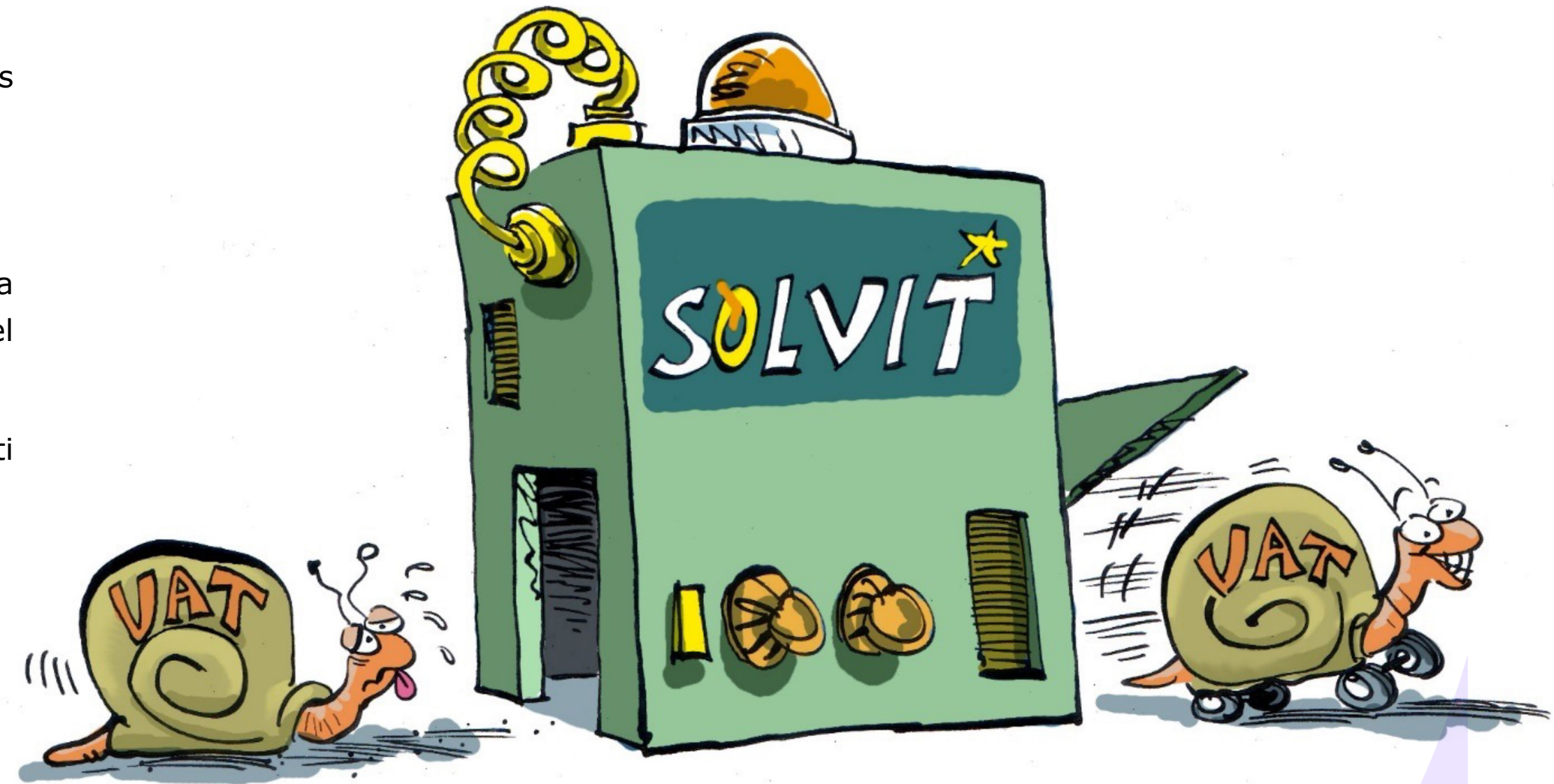
Lietuvos įmonei Maltos mokesčių inspekcija dėl techninių kliūčių ilgai negalėjo perduoti mokesčių susigrąžinimo paraiškų kitoms šalims. Maltos mokesčių inspekcija neteikė jokios informacijos ir kitų sprendimo būdų, kaip Lietuvos įmonei pateikti paraiškas per Maltos mokesčių sistemą.

Po SOLVIT įsitraukimo Lietuvos įmonei pavyko pateikti mokesčių susigrąžinimo paraiškas per Maltos mokesčių sistemą.

Lietuvos piliečio sutuoktinei (ne ES pilietei) gauta viza į Airiją

Lietuvos pilietis kreipėsi į SOLVIT, nes jo sutuoktinei iš Indijos kompetentinga Airijos institucija delsė išduoti vizą į Airiją. Airijos institucija netinkamai įvertino pateiktus dokumentus dėl vizos išdavimo ir dėl to delsė išduoti vizą.

Po SOLVIT įsitraukimo LT piliečio sutuoktinei išdavė vizą į Airiją ir šeima galėjo vėl būti kartu.

Lietuvos SOLVIT centras **2023 M. VEIKLOS ATASKAITA**

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų grupė

Gedimino pr. 38, Vilnius
+ 370 690 16 835
+ 370 660 74 846

el. p. solvit@eimin.lt
eimin.lrv.lt/solvit